

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnstvu prejemati:
celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izloži vseh dan svojo izjavno in pravično.

Inserati veljajo: petstopenjski peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posredovanje študentskega lista 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

Narodne tiskarne telefon št. 65.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:

celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znakica. Upravištvu: Knaflcova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 35.

Patriotizem klerikalcev.

L. 1900 je vladal na Španskem ultramontanski, vatikanu udani kabinet pod predsedstvom generala Azcarreje. 15. decembra 1900 se je v kongresu vzdignil slavni pisatelj Blasco Ibañez ter zahteval, naj se ustavi preganjanje zoper časopis „vobodomstva Basilia Lacorta od strani pampelunškega škofa. Tedaj je vstal Canalejas, sedanjí ministrski predsednik, ter izrekel pomembne besede: »Boj zoper klerikalizem se mora izbojevati!« In ko mu je 1. januarja 1910 po vojni vodstvo španske države, tedaj začel takoj uveljavljati program, katerega je naznačil 15. decembra 1900 v enem stavku.

In kaj je zahteval Canalejas v svojem programu? Ukazal je, da se morajo v smislu dekreta Alfonza Gonzaleza iz l. 1901 registrirati verski redovi, nadalje da se dovolijo v smislu verske svobode raznim veroizpovedanjem zunanja znamenja in opremljenosti, da se ne smejo ustanovljati nove religiozne korporacije brez zakonite avtorizacije. Zahteval pa tudi reformo ljudskega šolstva. Na Španskem je registriranih le malo religioznih korporacij. Že l. 1904. je bilo na Španskem 40.030 nun in 10.630 menihov. To število se je pa od tega časa za tretjino še pomnožilo. In vse te redovnice trpi španska glada, čeprav to ne odgovarja konvenciji. Konkordati, katerega so sklenili l. 1851. zmerni reakcionariji, dovoljuje le tri verske redove. Namesto teh treh jih je pa danes tristo!

Za Španijo so ti problemi eksistenčna vprašanja države, kajti vsak pametno misleči človek mora priznati, da je gospodarska in politična dekadencia španskega polotoka posledica skoro suverene moči obojnih menihov. In Canalejas dobro razumeva to razliko, ki razjeda španski državni organizem. Klerikalizem so takoj zahtevali trdo roko neizmerno ministrskega predsednika. In poklicali so na pomoč vse klerikalne pomočnike. Oglasil se je Vatikan ter poslal španski vladi oster protest. Poizkusalo se je špansko ostražiti. Toda ta poizkus se je izjalovil. Ker pa to ni pomagalo, začeli so klerikalci segati po drugem orodju: začeli so aranžirati štrajke in demonstracije. Iz Rima so skušali aranžirati meščansko vojno. Vatikan se je zvezal s karlisti in don

Jaimom bourbonskim — torej z zarotniki, ki hočejo odstraniti sedanjo dinastijo na španskem prestolu. Vojškovođa te klerikalne armade je španski franciskanski general, Vives y Tuto, ki je po svojih vernih služabnikih razdeljeval orožje med španske klerikalne prebivalstvo. Po samostanih so se redovniki vadili v streljanju. Pri tem so celo po nesreči ustrelili tudi nekega priorja. S cerkvenih priiznic so ljudihujškalizoprevlado, zoper dinastijo, zoper kralja. 8. avgusta so nameravali prirediti v San Sebastianu velike klerikalne demonstracije ter z orožjem v roki prisiliti kralja, da odneha. Toda trda pest Canalejasova je preprečila te demonstracije. Klerikalci so se zbalili ter ostali doma. Toda še nekaj drugega je, kar je povzročilo to velikansko blamažo vaticanske klerikalne politike na Španskem. Na Španskem namreč ni vsa duhovščina na strani Vatikana. Del španske duhovščine kar očitno simpatizira s Canalejasom. Seveda le iz sebičnih vzrokov. Stare kongregacije in del posvetne duhovščine so nezadovoljni, kajti iz Francoske prišli redovi, ki razpolagajo z ogromnimi kapitali, so jim postali nevarni kupcijski konkurenti. Gospodarski interesi jim zapoveduje, da so vsaj pasivni. In kakor je razvidno iz raznih govorov Maure in Moreta, se tudi zmerni reakcionarni krogi ne strinjajo s politiko, katero vodi po naročilu Vatikana Vives y Tuto.

Ta revolucionarna politika španskih klerikalcev je pa značilna spleh za klerikalno politiko. Kakor znano, so klerikalci silno vneti in zvesti patrioti in branilci države in krone, če jih ta država, ozir, krona favorizira, če jim gre na roko, če dovoljuje, da s pomočjo svoje sleparske politike gospodarsko in kulturno uničuje ljudstvo ter si polni svoje nikdar polne bisage. Kakor hitro pa kaka država spozna, da je klerikalna politika največja škodljivka in največja nevarnost za obstoj države, tedaj se ta zvesti, dinastični, klerikalni patriot izpremeni v najhujšega sovražnika države in vladarja, v zarotnika, ki hoče z ognjem in mečem pokončiti nasprotujočo mu vlado in dinastijo. Od klerikalnih politikov nahujskana masa potem vpije: »Doli s kraljem!« — ravnoista masa, ki je pred tedni na kolenih molila za življenje svojega vladarja. To je torej patriotizem klerikalcev!

Naši klerikalci se kaj radi baha-

jo, da so največji patrioti. In če ta ali oni njihov nasprotnik dobi slučajno iz Srbije razglednico, tedaj ga denuncirajo za veleizdajalec. In vendar ti klerikalci očitno simpatizirajo s španskimi klerikalnimi zarotniki, ki hočejo — če treba — tudi na krvav način odstraniti sedanjega kralja Alfonza XIII., ki noče da bi španski menihi še nadalje odirali že itak revno ljudstvo špansko. Pri nas v Avstriji se klerikalcem dobro godi. Imajo vse, kar potrebujejo — da in dovolj se jim vse, kar žele. Ali bi ne bila potem skrajna nevhvaležnost, če bi ti favorizirani klerikalci ne bili najboljši patrioti — vsaj na zunaj. Toda popolnoma smelo pa smemo trditi, da se bodo ti velepatriotični klerikalci v tistem hipu, ko bo kaka avstrijska liberalna vlada nastopila zoper to ljudstvo in državi škodljivo klerikalno politiko, izpremenili prav po španskem vzgledu in največje sovražnike države in dinastije, se zvezali z vsemi destruktivnimi elementi ter nastopili celo proti cesarju samemu.

Program slovenskega narodnogospodarskega shoda v Ljubljani.

Slovenski narodno - gospodarski shod v Ljubljani dne 14. in 15. avgusta se vrši v veliki dvorani »Narodnega doma« po tem-le programu:

V nedeljo, dne 14. avgusta 1910. ob pol 9. dopoldne

otvoritev narodno - gospodarskega shoda.

Shod otvori predsednik »Slovenskega narodno - gospodarskega društva« na Dunaju dr. Jan Lenoch. Uvodni referat ima dr. V. Šileny, deželni odbornik moravski v Brnu. Razdelitev udeležencev po sekcijah. V nedeljo popoldne ob 3. posvetovanja v sekcijah:

- a) V splošni narodno - gospodarski sekciji;
- b) v kmetijski;
- c) v trgovski in
- d) v obrtniški.

V ponedeljek 15. avgusta ob 9. dopoldne

proklamačna seja kongresa.

Referati:

Poslanec Jos. Jiroušek iz Prage: O združni obrtniški organizaciji v kraljestvu Češkem;

konsulent Karel Anděl iz Brna: O razvoju in današnjem stanju organizacije češkega obrtništva na Moravskem in o ustanovitvi državne zveze slovenskih obrtnikov;

poslanec Viljem Votruba iz Brna: O današnjem stanju češke trgovine in o organizaciji češkega trgovstva na Moravi;

delegat »Deželne jednote trgovskih gremijev v kraljestvu Češkem«: O razvoju in današnjem stanju češkega trgovstva v kraljestvu Češkem;

občinski svetnik Engelbert Franchetti iz Ljubljane: O rokodelski organizaciji slovenski;

poslanec dr. Fran Novak: O trgovski organizaciji slovenski; ravnatelj Jan Sedlak iz Prage: O kmetijskem združništvu v kraljestvu Češkem;

poslanec prof. H. Rasky: O sedanjem stanju češkega kmetijstva; delegat »Zveze slovenskih združenj« v Ljubljani: O sedanjem stanju slovenskega kmetijstva in združništvu;

poslanec don Frane Ivančević iz Dalmacije: O gospodarskih razmerah jugoslovanskih (hrvaško-srbskih);

predsednik »Narodno - gospodarske jednote« dr. Chudoba iz Prage: O cilju in sredstvih slovenske vzajemnosti na gospodarskem polju; ravnatelj podružnice »Ustredny-banky českých spořitelens« v Trstu Pokorný: O slovenskem bankovstvu;

ces. svet. Jan Máša iz Brna: O češkem kmetijstvu na Moravskem in prof. Krejza iz Brna: O gospodarskih razmerah jugoslovanskih. Predložitev resolucij in volitev pripravljalnega odbora za ustanovitev skupnih gospodarskih organizacij za vse države.

Določitev prihodnjega kongresa.

Sokolski zlet v Gaberju pri Celju dne 14. avgusta 1910.

Velika slavnost, katero pripravljajo celjski in gabski Slovenci za proslavo dvajsetletnice najodličnejšega celjskega narodnega društva celjskega »Sokola« in v proslavo otvoritve »Sokolskega doma« na Štajerskem, obeta kar najsijajnejši potek. V Celju se bodo zbrali ta dan najodličnejši zastopniki Slovencev

iz cele naše domovine; iz sokolskega slavja, ki je bilo nameravano samo za našo ožjo domovino, se bode razvilo v vseslovensko slavje. Zato je častna dolžnost vsakogar, ki se more v nedeljo le odtrgati z doma, da prihi v Celje, bodisi že dopoldne, na vsak način pa popoldne.

Celjski Nemci so napeli vse sile, da bi slavnost preprečili; šli so ne le v Gradec, temveč celo na Dunaj s svojimi protesti in poročali o nekem »razburjenju«, katerega ni niti najmanj med celjskim meščanstvom, in katerega tudi ni treba biti, ker se slavnost vrši na slovenskih tleh, v celjski okoliški občini. — Igrali so naši nemškutarji tu dvojno vlogo: na eni strani so govorili o razburjenju, na drugi pa bodo skrbeli sami za absoluten mir, ker dobro vedo, da bi vsak najmanjši dogodek prinesel mestu le neizmerno gospodarsko škodo in bi povzročili razburjenje, ki bi mestu samo škodovalo. Slovenska javnost je torej lahko pomirjena; skrbjeno bo v dovoljni meri za varnost na kolodvoru in v Gaberju.

Udeležba pri slavnosti bode polnvalna; iz Ljubljane pripelje Sokolstvo in druge slovenske goste poseben vlak, kateri pride v Štore med 3/4. do 8. ure dopoldne. Na ta vlak vstopijo tudi Sokoli iz Rajhenburga, Sevnice, Brežice in Krškega. Ker za hrvaško Sokolstvo in Zagrebčane ne bode prostora, se pripeljejo z običajnim jutranjim vlakom. Slovenskih Sokolov bo na izletu okrog 1000.

Kdor se želi udeležiti banketa v »Sokolskem domu«, naj to naznani celjskemu »Sokolu« (Gaberje pri Celju, »Sokolski dom«) najkasneje do petka.

Izleta se ne udeleži samo hrvaško Sokolstvo, obljubljeno je tudi zastopstvo srbskih in bolgarskih Sokolov (junakov) in deputacija češkega Sokolstva, broječa 50 mož.

Za veliko ljudsko veselico, ki se bode vršila na telovadišču poleg Westnove tovarne v Gaberju, se delajo živahne priprave in bo ta veselica zadovoljila vse drage nam goste.

Ker je deželni odbor (!) potrdil odlok celjskega magistrata, da se ne sme v sokolskem kroju v mesto in tudi ne z društvenimi znaki, opozarjamo na prihajajoče občinstvo. Agitirajte in trudite se povsod za veliko udeležbo: slavnost v Gaberju pri Celju mora postati sijajna manifestacija slovenske narodne zavednosti!

LISTEK.

Zimsko cvetje.

Spisal Ivan Cankar.

(Konec.)

IV.

Ko se je zjutraj predramil gospod Maricelj, se je silno prestrašil. Lezal je v tuji izbi, na visoko posteljo otomani. Okno je bilo z rdečim zagrinjalom tesno zastrto; v izbi je bil mrak, skozi ozko špranjo pa je svetilo belo jutranje sonce. Stene so bile poslikane z velikimi temnozelenimi rožami, nad otomano je visela v zlatem okvirju slika gospe Francike. Okrogli, smehljajoči, blagodušni obraz je bil zelo mlad, še ves dekliski; očeli so gledale veselo in čisto, kakor v spomladansko jutranjo zarjo. Maricelj se je ozrl na sliko in je vedel, kje da je in kaj se je zgodilo. Vzdignil se je na postelji ves trepetajoč in se je križal po čelu, ustnih in prsih.

»O Jezus in Marija! O Jezus in Marija!«

Od sramu in bridkosti je skril obraz v dlani. Najprej ga je sprelete-

lo, kako da bi naskrivaj in neopažen pobegnil iz hiše. Vstal je, stopil je k oknu in je narahlo odgnil zagrinjalo; okno je bilo precej visoko in je šlo na vrt.

»Če bi skočil, bi padel med koprive, morda bi še zakričal!« je pomislil; in takoj ga je bilo sram te misli.

V tistem trenutku, ko je stal ob oknu, je potrkalo na duri. Skokoma je planil v posteljo in se je odel do nosu. V izbo je stopila sama gospa Francika, v roki skodelico kave z visoko belo smetano in velik kos rumene potice.

»Dobro jutro! Kako si spal!« ga je pozdravila smehljaje in je postavila kavo in potico na mizo ob otomani.

»Ne zamerite, gospa Francika, za božjo voljo vas prosim . . .«

»Kaj? Ali si pozabil na bratovščino? In kaj da bi ti zamerila!«

Gospa Francika je bila užaljena.

»Jaz sem bil . . . Veste, gospa Francika, pil je nisem od tistega časa . . . Snoči pa se je zgodilo z menoj, Bog sam vedi kaj! Gospa Francika — kar sem storil in kar sem govoril . . . kako da je bilo, še sam več ne vem . . . vse tisto ni bilo nič, ne pomeni nič, ne velja nič . . . O moj Bog!«

»Kaj ne velja in ne pomeni!« se je čudila gospa Francika.

»Vse tisto . . . Prosim vas, gospa, ne povejte nikomur, tudi sami ne mislite več . . . recite, da tega večera ni bilo, te noči . . . Zdaj bi rad vstal, gospa Francika, pozno je že . . . za božjo voljo, že osem je!«

Ko ga je videla gospa Francika tako obupanega in žalostnega, je bila žalostna tudi sama.

»Tudi vi, gospod, mi ne zamerite, če sem vas žalila!« je rekla tiho in je šla.

Maricelj je urno vstal, nanaglo si je oplaknil roke in obraz, nato se je oblekel. Glava mu je bila težka, ves se je tresel. Odprl je duri samo toliko, da je videl v drugo izbo; ugledal je peč, ob peči mizo, za mizo naslanjač. Ko je vse to videl, mu je odleglo, kakor da ga je bil pozdravil drag prijatelj. Le naslanjač mu je bil tuj in nem, prevelik in pregošposki.

»Nič ni bilo, nič se ni zgodilo!« je rekel v svojih mislih. »Bodi kakor prej!«

Vzel je skodelico in jo je nesel v drugo izbo, v kot ob peči. Počasi je srehal kavo, kakor jo je srehal vsako jutro ob sedmi uri. Ko je videl, da je pol devetih, je vstal, vzjel je palico in klobuk ter je stopil v vežo. In vse je bilo kakor pred petindvajsetimi leti. V veži je potrknil gospa Francika,

nato se je napotil v mesto z umerjenim, neprenagljenim korakom.

Vse je bilo kakor pred petindvajsetimi leti, le globoko v njegovih mislih je kljuvalo in glodalo. Šel je z umerjenim korakom, život pa mu je bil globlje upognjen, noge so mu bile bolj trudne, obraz bolj resen in potrt. Star in slab je bil, zato ker je bil nenadoma in ponevedoma okusil sladki sad mladosti. Zavrtlo kolo se je bilo razmajalo in zavrtilo, pognalo se je zibaje nizdol . . .

Vsako jutro ob polu sedmih se je napotil kancelist Maricelj iz mesta v prijazno krčmo, ki stoji kraj cesarske ceste, skrita med vrtovi. Ko je dospel v krčmo, je najprej pozdravil v veži gospo Franciko. Narahlo je privzdignil klobuk, nato ji je ponudil desnico ter je vprašal, kako pač misli, da bo z vremenom. Ko je gospa odgovorila — tako je odgovorila vselej — da z vremenom ne bo nič, vsaj v nedeljo ne, ko je solnce najbolj treba, je stopil Maricelj v izbo ter je sedel za peč. Najprej je popil skodelico bele kave, nato si je zapil kratko pipo, stisnil in sključil se je v kot, da ga človek dolgo ni opazil, če je stopil v izbo; z napol zatisnjenimi očmi je gledal v strop, miren in tihi; komaj da je narahlo trenil, če se je prikazala gospa Francika. Tako je sedel in gledal in molčal

do polu devetih. Ob polu devetih je vstal, pozdravil je v veži gospo Franciko ter se je vrnil v mesto z umerjenim, neprenagljenim korakom, kakor je bil prišel . . .

Tisto zimo pa je zgodaj zapadel sneg. Snežilo je venomer ves teden, od ponedeljka do sobote. Kakor so gazili, kidali in orali, je bila v soboto zjutraj gaz na cesarski cesti za dobre pol klafre pod snegom; kraj gazi pa je bilo snega za klafro in višje.

Ob polu sedmih se je napotil Maricelj na svojo božjo pot. Od nizkega, sivga neba so gosto in tiho padali debeli, težki kosmi, padali so mu v oči, na lica, na roke, hladna vlaga mu je prepalala suknjo, segla je do kože, v prsa, čisto v srce. Gazil je preko kolen, v dve gube sključen; sredi pota je začutil, da je tako truden, kakor ni bil nikoli. Ker je bil truden in počitka željan, je z dežnikom izdolbel klopico v visoki sneg kraj gazi. Ni še dolgo počival, ko se mu je hotelo zadremati. Tedaj pa je tik pred seboj ugledal jablan, ki je bila vsa bela, s košatim cvetjem vsa posuta.

»Odkod ta čudež? Zahvaljen Bog in tudi ti zahvaljena, gospa Francika, da sta mi dodelila veselo pomlad!«

Tako je pomislil, nasmešnil se je ter je smehljaje zaspal.

Dnevne vesti.

+ Dalmatinski Hrvati proti slovenskim klerikalnim. Splitsko »Naše Jedinstvo« piše: Dobili smo »Slovenec«, ki nas zopet napada in radi nas tudi dr. Ivčevića in drugove. Očitajo jim zato, ker so odobrili nastop dr. Masaryka proti obstrukciji, da so izdajali — seveda za to, ker so bili tudi oni za obstrukcijo. Bili pa so za obstrukcijo, ker so morali plavati s strujo. Toda že lani je »Naše Jedinstvo« pisalo tudi proti njim, ker so siedili dr. Sustersiču in odkrito je naglašalo, da naj bodo naši poslanci v vseh vprašanjih s Slovani, kadar gre za splošne slovenske interese, brigujo pa se naj zase, kadar se gre za interese naše dežele. Dr. Sustersič se je z radikalnimi frazami in paradamami usilil vsem in si ustvaril močno strujo. Na to je jel terorizirati, da morajo vsi biti zanj, a on je delal pri tem zase, za svoj toliko zaželjeni ministrski portfelj! Lani je bilo »Naše Jedinstvo« osamljeno, ko je obsojalo obstrukcijo brez vsakih cizirov in ne meneč se za razna očitanja. Mi nismo hoteli plavati s strujo proti svojemu prepričanju. Letos so proti obstrukciji, Čehi, na čelu jim prof. dr. Masaryk, in slovenski naprednjaki, a kar se tiče naših poslancev, je »Narodni List« (glasilo poslanca Biankinija) iskreno in odkrito priznal, da jim je bila obstrukcija usiljena. S tem smo poslužili »Slovenec«, a še bomo spregovorili, da dokazujemo, da bi bilo v tem času pogubno, ako bi bil razpuščen parlament! To lahko želi vsakdo, samo ne Jugoslavoani in tudi ne Čehi. Ti bodo, o tem smo prepričani, stori vse, da preprečijo razpust parlamenta in nove volitve, ki jih toliko želi dr. Sustersič, a ve se, zakaj.

+ Povečanje državnozborske večine in rekonstrukcija kabineta. Dunajsko »Oesterr. Volkszeitung« piše o načrtih barona Bienerttha. Kot predpogoj pa stavlja, da pridobi Bienertth češke klerikalce in dalmatinske poslance. V tem slučaju bi se takoj po zasedanju delegacij rekonstruiral kabinet. Pri tem bi dobili Slovani pet portfeljev. Na čelo rekonstruiranega kabineta bi pa ne stopil več sedanji ministrski predsednik baron Bienertth, temveč bi s tem končal svojo misijo. Tudi sicer bi se izvršile važne izpremembe v kabinetu. Minister za javna dela bi postal Slovan. Gotovo je tudi, da bi iz kabineta izstopil sedanji trgovinski minister dr. Weisskirchner, da postane dunajski župan. To želi visoki krogi, ki hočejo, da se krščansko - socialna stranka dunajska zopet izčisti. Če pa baron Bienertth ne dobi novih moči za državnozborsko večino, tedaj razpusti državno zbornico ter razpiše nove volitve.

+ Smešni in hinavski so pa ti klerikalci! »Slovenec« piše: »Vlada nam ni prav nič mar, mi ji ne delamo nobenih uług in ji jih tudi nikoli ne bomo. Mar nam je vlada! Nam je svet naš program! Nam pa je vlada deveta briga! O ti grdi hinavci! Seveda svojim bralcem »Slovenec« lahko natveži take klobasarije, pameten in razsoden človek pa ne pojde na te limance. Saj je vendar popolnoma jasno, da sta si dr. Sustersič in baron Schwarz največja prijatelja. Baron Schwarz napravi le to, kar želi dr. Sustersič — dr. Sustersič in njegovo glasilo »Slovenec« je pa tudi najponižnejši sluga vlade. Baron Schwarz je hotel, da se slovenske napredne kroge denuncira kot veleizdajnike — iz gotovih vzrokov! — dr. Sustersič mu je hitro ugodil in zapovedal »Slovenec«: »Denunciraj slovenske naprednjake!« »Katoliška tiskarna« potrebuje dela in denarja, ker »Ljudska posojilnica« nekaj godrnja. Dr. Sustersič poteka pri baronu Schwarzu — in ta izroči »Katoliški tiskarni« vse vladne tiskovine. Schwarz hoče imeti v Ljubljani in v najbolj ogroženem kraju na Gorenjskem nemškega učitelja — dr. Sustersič to milostno dovoli, če se justicija par slovenskih napredno - mislečih učiteljev. In tako delata dr. Sustersič in baron Schwarz roko v roki, da uničita napredno stranko, ker je narodna. In potem pride »Slovenec«, pa pravi, da je vlada klerikalcem deveta briga. Bolj verjeten je tisti stavek, ki pravi, da jim je svet njihov klerikalni program. Tega niti priznavati ni treba, vsaj vsi vemo, da klerikalci vse izrabljajo, torej tudi barona Schwarz, da izvajajo svoj nečedni klerikalni program.

+ Najvišja šolska oblast v deželi in Slomškarij. Tajnik Slomškove zveze se je hvalil, da je najvišja šolska oblast poslala Slomškarija M. Humeke v Giessen in sicer zato, ker Slomškarij ne samo v šoli, ampak tudi izven šole živahno delujejo. Resnici na ljubo moramo konstatirati, da je najvišja šolska oblast predlagala v kmetijski tečaj v Giessen g. Črnagoja na prvem mestu, na drugem Ranta in šele na tretjem Humeke. Klerikalni deželni odbor je pa izjavil, da sploh drugemu ne da dopusta, kakor Humeku za plačilo, ker je

postal in dajalec svojih tovarškov in postal Slomškarij in sicer ne in propitčanja, ampak edino radi korita, kakor vsi drugi. Vsecelo se je naprej na čas, ko bo preveč koritarjev in premalo koritov, oziroma ko postane prazna, kako klanje bo nastalo. To še upamo dočakati!

+ Slomškariji značaji. Pri desetletnici Slomškove zveze so jako mnogo govorili, da pripadajo k njih zvezi sami značaji. Mi jim to prav radi verjamemo. Klerikalna stranka sploh obstoji iz samih značajev. Kako pa se boče imenovati človek, kateri iz dobičkarije menja »svoje« prepričanje, to so seveda »značaji«. Ne značajej je pa vendar tak, ki svoje prepričanje ne spremeni, akoravno pri tem škodo trpi. Kakršna stranka — taki značaji. Če Smrdel in Jeglič nista značaja, potem pa značajev sploh ni.

+ Kako naj se po škofevem receptu vzgaja mladina. Škof Jeglič je seveda tudi poslal slomškarijem brzojavni pozdrav, v katerem jim priporoča: »Poučujte in vneajte za krščansko vzgojo in omiko predrago našo slovensko mladino!« Škof Jeglič hoče torej edinolo krščansko vzgojo — noče pa poznati narodne vzgoje. Nam je to popolnoma razumljivo, da ne more človek, ki dobi subvencije od nemškonalacionalnih zavodov, priporočati učitelstvu, naj vzgajajo slovensko mladino v ljubezni do domovine, do naroda.

+ Vseslovenski narodno-radikalni abiturijentski shod v Trstu (26. in 27. avgusta). Opozarjamo, da je le še do 15. časa za priprave za prosto stanovanje ob času shoda. Tovarši, ki pridejo že 24. v Ljubljano, naj se oglašajo ob 6. zvečer v mali dvorani Mestnega doma, da se jim očkaže prenočišče. 25. je ob 8. zjutraj seja referentov in pripravljavnega odbora v mali dvorani Mestnega doma. Ravnotraj je ob pol 11. zbirališče vseh udeležencev in udeleženk. Razdelili se bodo znaki in vojni listki. Čeno za vlak objavimo v časopisih, kakor hitro dobi »Prosveta« rešeno prošnjo za znižano vožnjo ob priliki izleta v Trst v dneh 25., 26. in 27. avgusta. — Pripravljavni odbor.

+ Kako se delajo zaupnice za dr. Gessmanna. Dr. Gessmannovo stališče je precej omajano. In zaradi tega je treba zaupnice, da se to omajano stališče vsaj deloma popravi. Toda te zaupnice fabricirajo prav na klerikalni način. Po vseh mestih Nižje Avstrijske krogižne okrožnice, v katerih se župani pozivljejo, da naj na priloženo zaupnico pritisnejo občinski pečat ter jo pošljejo na sedanjno občino. Na ta način je potem razumljivo, da dobiva dr. Gessmann vsak dan celo kopo zaupnic.

+ Iz deželne šolskega sveta. Nadučitelj Julij Čenčič je bil iz Vrem prestavljen kot nadučitelj v St. Peter. Definitivno so bile nameščene na svojih sedanjih službenih krajih sledeče provizorične učne moči: Jožefina Smole v Strugi, Ana Ogulin v Čenčju, Jožef Wagner in Rozalija Krapš v Spodnji Šiški. Provizorični učitelj Fran Trost v Kostanjevici je bil imenovan za definitivnega učitelja v Leskovcu. Nadučitelj Fran Dular v Valtji vasi, Jakob Ostermann v Kočevski Reki, Iv. Pokorn v Horjulu in Alojzij Ratič v Boštanju, kakor tudi učiteljice Dorotheja Dereani na Savi in Frančiška Pire so bili vpokojeni. Začasno je bila upokojena učiteljica Ludovika Tschretnik-Donati na Colu. — Dovolila se je ustanovitev enorazredne ljudske šole v Uršnem Selu in v Čenčju pri Sečih. — Sprejeli so se sklepi zaradi razširjanja ljudske šole v Škocijanu in zaradi regulacije šolskega okolisa v Škocijanu in Turjaku, nadalje zaradi namestitve nadučitelja in učitelja v Virni vasi. — Dovolilo se je, da se na petrazredni ljudski šoli v Mokronogu aktivira provizorično šest razred ter opusti obstoječo paralelo. — Predloge so se stavile zaradi namestitve učnih moči na tukajšnjih srednjih šolah in na učiteljsku v Ljubljani. — Končno so rešili vje disciplinarnih slučajev in personalnih zadev, kakor tudi eno inspekcijsko poročilo in provizorično organizacijo dekliške ljudske šole v Kranju.

+ Osebnosti. Finančni koncipist Maks Lasehan pl. Moorland je bil imenovan za provizoričnega fin. komisarja za tukajšnji službeni okoliš.

+ Pozdravni večer na čast udeležnikom I. slov. narodno-gospodarskega shoda se vrši v soboto, dne 13. t. m. ob 9. zvečer v Tratinikovem hotelu »Pri zlati kapljici«. Pričakujemo, da se naše cenjeno občinstvo mnogoštevilno udeleži tega večera, kakor tudi sprejema čestitk gostov na južnem kolodvoru ob 6. uri 35 minut ter ob 8. uri 15 minut zvečer.

+ Slovenski gasilski svet. Najimpozantnejša točka na gasilskem zletu bo gotovo sprejeto, ki se prične dne 15. t. m. na Bleiweisovi cesti ob 10. dopoldne. Sprejeto gre po Bleiweisovi cesti, mimo vladne palače, po Rimski cesti, po Vegovi ulici na Kongresni trg, kjer bo sv. maša na prostem. Po maši je mimohod pred

koncertnimi, ki se postavijo pred deželni dvorac in od tad gre opredelje po Gosposki ulici, po Turjaškem trgu, po Brugu, čez Šentjakobčev most, po Šentjakobčevem trgu, Starom trgu, po Mestnem trgu pred mestno hišo, kjer se gasilstvo pokloni občinskemu zastopu. Po poklonitvi gre opredelje dalje mimo škofije, po Vodnikovem trgu, čez jubilejski most, po Sv. Petra cesti, po Miklošičevi cesti, po Slovenskem trgu, po Sodni ulici, po Danajski cesti, Marije Terezijske cesti na Bleiweisovo cesto, na prvotno mesto, kjer se družva razidejo. Ulice, po katerih gre sprejeto, se okrase z zastavami, slavoloki itd. in dame, kakor čujemo iz damskih krogov, bodo obsipale sprejeto s cvetličami.

+ Potrjen saken. Cesar je potrdil v deželnem zboru kranjskem sprejeti zakon glede varstva tičev, koristnih za poljedelstvo.

+ Mostič čez Ljubljano pri deželni pristani delavnici je dal deželni odbor pred nekaj časom vsled javnega pritiska vendar toliko popraviti, da je zopet za silo poraben. To je prav; a popolnoma neumestno se nam zdi, čemu je dal napraviti na obeh straneh nove dvojezične opomine, da je prehod čez mostič dovoljen le pešcem. Opomin bi zadostoval tudi le v slovenščini, kakor zadostujejo popolnoma razni samoslovenski opomini in napisi pri napravah, ki jih oskrbuje mestna občina. Nekaj Nemcev vendar ni treba pri vsaki malenkosti že vpoštevati. Zeleti bi bilo, da bi deželni odbor pri vseh starih deželnih napravah zamenil še obstoječe dvojezične označbe s samoslovenskimi, pri novih pa dal take »ploč kar spočetka napraviti«.

Zopet klerikalni uboj. Z Vač nam pišejo: Zloglasni naš kaplan Franc Majdič si ima v svoj dnevnik zapisati krasen uspeh katoliške vzgoje. Njegovi organizaciji »Izobraževalno društvo« in »Orel«, katere hvali, kakor čifut svoje blago, sta pokazali vrhunce svoje izobrazbe z nožem. Mlad fant, po imenu France Kline, podomače Reberskov, je zadal nekemu mladeniču dve občutni rani in sicer z čevljskim nožem. Že prej se je izražal, da ima dva na piki in da je vedno oborožen z svojim čevljskim nožem. Da je bil napad namenjen, je jasno že iz tega, ker je fantič nosil seboj tako orodje, ki ne spada v žep. Mi ne obsojamo toliko fanta samega, kakor okoliščine, ki so to povzročile. V naši kaplaniji se redno ponavljajo shodi, kjer razni posvečeni govorniki naravnost hujskajo mladino proti naprednjakom. Kot prvi hujskalec se je pojavil naš domačin, poslanec Ravnikar. Tudi poslanec dr. Zajc je Ravnikarju pomagal, za kar se mu bomo pri prihodnjih volitvah vedeli zahvaliti. Rekord hujskarije pa je moral doseči v nedeljo sam dr. Evgen Lampe. Uspeh Lampetovega govora je bil namreč omenjen napad. Dve hudi rani, ena pod desnim očesom in druga na hrbtu na nedolžnem fantu, sta še dolga leta pričala o katoliški izobrazbi, ki sta jo sejala med naše fante kaplan Majdič in njegov prijatelj dr. Evgen Lampe. Dve globoki rani, ki vpijeta do neba! Nehote se vprašamo, da li je to katoliška vzgoja? Vemo, da se bodo ti hinaveci izgovarjali na vse načine, a vemo tudi, da jim to še ni dovolj, saj so za borbo na nož proti naprednjakom. To, kar je dosegla naša napredna organizacija z velikim trudom, to da je pretepanje omejila, to Majdič in Lampe razdirata. Mi smo trdno prepričani, da bi bila mladina mnogo boljša, ako bi se dala v roke Turkom, kakor pa tem hujskalcem. V duhu vidimo smer, proti kateri jadrmo. Popolna demoralizacija našega naroda napoči v kratkem času, ako se bo duhovščina še posluževala take taktike v svojih društvih. A kakor si bodo postiljali, tako bodo spali. Zna se zgoditi, da se palice, ki sedaj bijejo nas, obrnejo proti njim samim in takrat gospodje denite roko na prsa in recite: »Nostra culpa«. Sirovost, ki izvira iz vaših izobraževalnih društev, bo vam samim v pogubo. V svoji zagrizenosti so vam vsa sredstva dobra, da pokažete svojo katoliško ljubezen, če treba tudi v obliki čevljskega noža, na nas naprednjakov. Le tako dalje! Mi pa, ki poznamo pomen političnega boja bolje od vas, se bomo takih sredstev izogibali. Ti pa slovenska mladina, naš up, naša bodočnost, boš li še nadalje zajemala sirovosti iz skladi, ki ti jo nudi tako izobraževalno društvo in Čuki? Ako imaš le še trohico sramu v sebi, se moraš ogniti takega društva. More li pošten mladenič še sedeti v društvu poleg pokvarjenega mladeniča, ki kaže svoj pogum z nožem? In ako ga izključijo, misliš li, da bo bolje? Mladeniči, vaše prvo izobraževalno društvo bodi Sokol! Tam imate vzgoje, tam poštenega razvedrila, tam ni nožev. Tam vlada bratstvo in prava ljubezen. Tisti pa, ki ste slepo zaverovani v kaplane in njihova društva, nikar ne mislite, da vas covražimo, o ne, ampak pomilujamo vas in čudimo se obenem, kam da ste prodali svojo mladeniško čast

Kaplanče Tuglice na Dolom- skem, je letos arendajo dobro obiskano. Napredka tam ne opazujemo nikakoga. Nemščina se tu vse preveč šepiri. Napisi, kot »Heilanstalt«, »Speisesaal« itd., itd. — nam pač jasno kažejo, da je to zdravilišče last nemške aristokrate, ki v svoji oholosti niti ne upošteva dvojezičnosti v slovenski deželi ter s tem kaže, da niti vedeti neče, da so obiskovalci Toplice vendarle v pretežni večini — Slovani. No, pa ravno Slovani, posebno še Slovenci, so vajeni molčati; zato se pa godi tako!

Okolu sveta se je napotil znani potopisec g. Jož. Lavtžar, župnik v Ratečah na Gorenjskem. Od doma se je napotil v London. Od tu jo krene v Novi York preko Sev. Amerike v San. Francisko, — na Japonsko v Jokohamo — Hongkong — Singapur — Kolombo — Aden — Suez — Genuo in zopet domov. Pot bode trajala kake 3 mesece.

Tatvina v Trčiču. Dobili smo tole pismo: Predvečerjem dopoldne, to je 9. t. m. med 11. in 1. uro je bilo v moji gostilni iz predala natakariči vzeta svota čez 700 K. Predalce je bilo v nenavzočnosti z vitrihom odprto in v večinioma papirnati denar, nahačajoč se v torbici vzlet, ko je prišla natakariča v sobo zapazi tatvino. Najbolj sumljiv je bil neki popotujoči berač, ki je ravno tisti čas prosjačil v mesnici, in kateri je potem precej pobegnil, da ga nikjer na vse strani poslani orožniki niso mogli dobiti. Ta je velike postave, ima plave velike brke, star okoli 40 let, ima berglo na ročaj in palico, čevlje ima na suknene, pokrit je bil z belim umazanim slammikom. Z eno nogo šepa, kakor bi bila lesena. Prosijo se tem potom vse slavne orožniške postaje, naj pazijo na takega in naj ukrenejo, da bi se čimprej pravi tat dobil. Ako bi kak velik denar menjal naj se ga precej prime.

Vzkljena obravnava zoper hrastniške turnarje, ki so pred meseci iz daljave napadli ter tudi ranili s kamenjem člane »Sokola«, se vrši v Celju dne 1. septembra t. l. Zanašamo se, da to pot ne uidejo zasluženi kazni.

Mnogo slovenskih rodoljubov ni darovalo še niti vinarja za »Sokolski dom« v Hrastniku, ki bi bil velikanke važnosti v obrambi zoper napredujočo nemškutarijo.

Lepe razmere. Neki Slovenec je te dni zahteval v restavraciji na Pragerskem četrtino vino v slovenskem jeziku. Natakari je gosta premeril od nog do glave ter z zaničljivim izrazom odgovoril: »Ieh verstehe nicht slovensisch«. Slovenec je precej časa mirno čakal, da pride kak natakari, ki bo razumel slovensko, ker se pa ni nihče zmenil zanj. Je poiskal drugega natakarija, katerega je vprašal, če nihče v restavraciji ne zna slovensko. Še predno je natakari odgovoril, je pristopil neki orožniški stražmojster, ki je začel Slovenca izpraševati, kaj hoče, odkod je doma itd. Slovenec je povedal, da je prišel pit četrto vina, da ga pa ne more dobiti, ker menda nihče ne razume slovensko. Vsled tega odgovora je stražmojster vrzel slovenskega gosta iz restavracije, rekoč: »V imenu postave vas pozivljem, da greste iz sobe«. Tako se je zgodilo s Slovencem v kolodvorski restavraciji, ki stoji na slovenskem ozemlju in ki se je sezidala menda tudi za Slovence in ne samo za Nemce. Res čudno postopanje tako od strani restavracijskih uslužbencev, kakor od strani c. kr. orožništva.

Otvoritevna slavnost na Koroškem. V nedeljo 14. t. m. se odprl pred kratkim v slov. roke prišla gostilna in slatinna na Tolstem vrhu pri Guštanju na Koroškem. Prijatelji dobre kapljice, zlasti pa kisle vode in dobre zabave dobro došli! Opozarjamo zlasti slov. turiste!

Posebni vlak iz Trčiča v Videm čez Červinjan dne 15. avgusta 1910. Povodom cerkvenega slavlja, ki bo na praznik sv. Lovrenca dne 15. avgusta t. l. v Vidmu, bo vozil na ta dan, kakor lani posebni vlak iz Trčiča čez Červinjan — S. Georgio di Nogaro v Videm. Odhod iz Trčiča ob 4:33 zjutraj, iz Ronkov ob 4:40, iz Pieris - Turico ob 4:48, iz Villa Vicentina ob 4:56, iz Červinjana ob 5:20 zjutraj. Vrne se lahko 15. in 16. avgusta t. l. z vsemi voznoizrednimi vlaki — tudi brzovlaki — brez doplačila. Za ta posebni vlak se bo izdajalo posebno znižane povozne listke za Videm na ledečih postajah, in za naslednje cene: iz Trčiča za II. razred fr. 4.—, za III. razred fr. 2:65; iz Ronkov bl. k. za II. razred fr. 3:70, za III. razred fr. 2:40; iz Pieris-Turino za II. razr. fr. 3:50, za III. razred fr. 2:30; iz Villa Vicentina za II. razred fr. 3:25, za III. razred fr. 2:10; iz Červinjana za II. razred fr. 2:85, za III. razred fr. 1:90.

Dvakratni poskušani samomor. Včeraj popoldne je žel 25letni delavec, Jožef Škerjanc, rodom iz Grosuplje, s trdnim namenom na Golovec, da tam stori konec svojem življenju. Seboj je vzel vrvice in stekle-

nico kisa. Na Golovec je splezal na nebo drevo, izpil kis, privezal vrvice k drevesni veji, potem pa okoli vrvice in se spustil z veje. Pri tem pa se mu je utrjala vrvice in padel je na zemljo ter obležal nezavesten. Ko je k sebi prišel, je občutil vsled zavžitega kisa v želodcu velike bolečine. Imel je še vedno namen, se ločiti od sveta. Danes zjutraj je Škerjanc zaslišel nek moški v podstrežju neke hiše v Florjanski ulici v trenutku, ko se je hotel vnovič obesiti. Življenja sitega Škerjanc so oddali v deželno bolnišnico.

Izgubljeno. Gojenka Ana Munda je izgubila zlato žensko uro. — Modistinja Ana Stuchlijeva je izgubila dva otroča predpasnika. — Antonija Leverjeva je izgubila zlato zapetnico v obliki oklopne verižice z obeskom, vredno 80 K. — Usluženka gdč. Marija Ponikvarjeva je izgubila rjavo denarnico, v kateri je imela 37 K 60 vin. denarja.

Železo sta kradla na južnem kolodvoru dva mlada fanta in ga hoteli prodati pri neki starinarici, a sta bila zasačena, na kar sta pobegnili.

Kolo ukradeno je bilo trgovcu gosp. Franu Stupici iz veže hiše št. 1 na Marije Terezije cesti. Kolo je »Styria« s tovarniško števil. 82981 ter vredno 80 K.

V »Vrati« je bilo do 9. avgusta 555 turistov.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 12 Hrvatov in 2 Makedonci. — V Reko je šlo 16 Hrvatov.

Dotična ženska, ki je v sredo popoldne ob pol 4. v veži »Narodne tiskarne« pobrala denarnico neke uslužbenke ter jo odnesla, se tem pottom poziva, naj denarnico nemudoma vrne, ker se jo sicer brez usmiljenja ovadi sodišču. Denarnico naj izroči upravnistvu »Slovenskega Naroda«.

Narodna obramba.

Družbi sv. Cirila in Metoda je zapustil rajni gosp. Iv. Ogriz, župnik in dekan v Kapli ob Dravi, 100 kron. — Časten spomin častitemu rodoljubu!

Odbor združenih narodno-naprednih društev v Logatcu, ki so priredila 7. t. m. veselico v prid obrambnega sklada Ciril-Metodove družbe, izjavlja, da ni v nobeni zvezi s tozadevnim poročilom v 217. številki »Slov. Naroda« in se nikakor ne strinja z opazkami, tikajočimi se pristašev »SLS«.

Cisti dobiček Ciril-Metodove veselice v Logatcu znaša okoli 450 K. Veselica metliške podružnice sv. Cirila in Metoda. Dasi je bilo slabo vreme, vendar je veselica tudi v gmotnem oziru nepričakovano dobro uspeła. Vsega skupaj je bilo prometa za 1048 K; stroški znašajo K 523:66 in čisti dobiček znaša K 524:34; od tega dobi polovico, K 262:17, belokranjski »Sokol« in druga polovica pripade družbi sv. Cirila in Metoda.

Veselica metliške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda. Dne 7. avgusta je priredila metliška podružnica s sodelovanjem »Belokranjskega Sokola« veliko ljudsko veselico na Pungertu. Vzlic slabemu vremenu je uspeła veselica kar najbolje, kar gre v prvi vrsti zahvala našim vrlim damam, ki so pod vodstvom neumornega delavne predsednika, Katinke Guštinove, največ pripomogle k temu, da je imela veselica tako sijajen uspeh. Na krasnem prostoru v novih metliških nasadih se je vzlic temu, da je začelo nekoliko padati, kmalu zbralo veliko občinstva, da so bili vsi prostori do zadnjega zasedeni. V prijaznih sotorih so stregle gospe in gospodične, ki so imele do ranega jutra mnogo opravila; a vse to so opravljale s toliko požrtvovalnostjo, da se je videlo, da delajo to iz ljubezni do naše šolske družbe. »Belokranjski Sokol« je priredil javno telovadbo, ki je uspeła kar najbolje. Posamezne vaje so bile izvajane zelo dobro, zlasti je vzbudil občno pozornost vrli gradski odsek, ki je v tako kratki dobi pokazal, kaj premore vztrajno sokolsko delo. Po telovadbi se je razvila zelo živahna zabava.

V Senožčah se vrši v nedeljo, dne 14. avgusta t. l., velika ljudska veselica v korist družbi sv. Cirila in Metoda. Predpriprave so vse v najlepšem teku in veselčni odbor bo vse preskrbel, da bo vsak židane volje, ki bo došel k nam. V paviljonih ti bodo postregle naše vrle dame — tržanke in okoličanke ter naša vrla narodna dekleta. Srečolov s 300 krasnimi dobitki, muzeje, panorame, krošnjarje, vse, vse boš videl ta dan. Mladina se bo pa naslajala v okusno okrašeni plesni dvorani ob zvokih slavne nabrežinske godbe ter tako preživela v mladostnem veselju par brezakrbnih uric. Prireditve se vrši ob vsakem vremenu v štirih velikih okrašenih dvorinah. Prijatelji okoličani in vsi, ki vam bije v prsih slovensko srce, prihitite v obilnem številu, da pokažemo, da nam ni še omagala desnica v našem težkem narod-

nem boju, da hočemo znanostno iz-
rodit svojo grudo neomadeževane,
kakor smo jo prejeli od naših očetov,
napojeno z njih krvjo in vzvele iz
njih krvavih žuljev.

Društvena naznanila.

Veliko vrtno in godno veselico
priredi pevsko društvo »Slavec«
v nedeljo, dne 4. septembra, v novi re-
stauraciji g. Al. Zajca, »Pri razgle-
du«, na šišenskem vrhu, s katerega
je brezdvomno najkrajši razgled
na Ljubljano in vso okolico od Grin-
toveca do Krima. Veselica se vrši na
vrtu, v gozdu, notranjih restavracij-
skih prostorih, ter bo imela najbolj-
nejši spored, katerega se pričujemo.
Vsi veseljeni prostori bodo krasno z
acetalinsko lučjo razsvetljeni in bo
prostora za več kakor 2000 ljudi. Ka-
kor znano, morala se je »Slavec«
pomladanska veselica vsled neugod-
nega vremena opustiti in se torej
mesto nje vrši dne 4. septembra veli-
ka dvojna veselica.

Slavnosti 50letnice pevskega
društva »Zora« v Karlovcu, dne 14.
in 15. t. m., se udeležijo pevsko društvo
»Slavec« z zastavo. Pevski zbor na-
stopi tudi v koncertu slovenskih,
čeških in srbskih pevskih društev.

Za ustanovnega člana s svoto
40 kron je pristopil k pevskeemu dru-
stvu »Slavec« v Ljubljani g. inž. Jo-
sip Bašta v Kraljevi Vinohradih.
Rodoljubnemu Čehu in prijatelju
Slovenec kličemo srčno: Zivio! naš
prvi češki ustanovni član. Naj bi na-
šel obilo posnemalcev tudi med Slo-
vence!

Veliko godno veselico priredi
dne 28. avgusta t. l. ženska skupina
N. D. O. in tamburaški odsek N. D.
O. na vrtu gosp. F. Balija (prej
Traun), na kar že danes opozarjamo
slavno občinstvo; obenem naproša
vse skupine N. D. O. slavna dru-
stva, da ta dan ne prirejajo svojih
prireditev oziroma veselice.

Sokol v St. Vidu nad Ljubljano
je stopil 4. septembra v javnost, da
toda račun svojega dela. Težko sta-
lišče zavzema se mlado društvo. De-
lo mu skuša ovirati klerikalizem
povsod; a društvo se zaveda svoje
paloge. Dela in trudi se, kljub vsem
oviram. Treba je torej, da se občin-
stvo mnogobrojno udeležijo in da
mlademu društvu ognja za nadaljne
delo. Na zdar!

Slovensko planinsko društvo na-
znanja, da je Schmidingerjevo kočo
na Veliki planini nad Kamnikom za
turistovsko kočico priredilo in da se
ta nova plan. postojanka izroči pro-
metu v nedeljo, dne 14. avgusta. V
novi koči je poleg posebne kuhinje
prirejena obednica, ter dve spalnici
in osem oseb. Koča je preskrbljena z
pristnim domačim vinom in dobrih
pivom, ter z vsakovrstnimi jestvini-
mi, izjemni sveže meso. Koča je
skrbno varovana. Prijateljem lahkih pla-
ninskih izletov priporočamo turo na
Veliko Planino.

Iz Smartna pri Litiji. Povodoma
našega izleta dne 7. avgusta v Kam-
nik, se najpričneje zahvaljujemo
za prijetno pozdrave ob našem pri-
hodu na kolodvoru, vsem čl. na-
rednim društvom, kakor: bratskemu
pevskeemu društvu »Lirici«, Čitalnici,
mladomnemu društvu »Sokol«, kakor
tudi gosp. županu dr. Krautu in vse-
mu navzočemu narodnemu občin-
stvu. Bratskemu pevskeemu društvu
»Lirici« se še posebej zahvaljujemo za
dragoceni trak, katerega nam je pri-
šlo na našo zastavo in kateri nas bo
v poznejših letih spominjal tega
slavnega in srečnega dneva. Posebna
hvala pa pevovodji »Lirici«, gosp. Fr.
Stoletu in vsem gospodom, ki so nas
slovesno in razkazovali znamenito
mesta Kamnika in okolice. Nada-
lej se zahvaljujemo restavraciji
»Društvenega doma«, gosp. Debevcu,
za krasno postrežbo, fino in ceno ko-
sotislani Kamničanje, pokazali ste,
da razumete sprejeti brata, mu stati
na strani. Izletnikom, posumnim in
društvom, zamoremo Kamnik samo
najboljše priporočati. Med vami se
nam je zopet osvežil duh in ukrepila
naravna navdušenost. Ostanete nam
v trajnem in lepem spominu. Kličo-
mo vam: Na veselo svidenje in spre-
jete bratske pozdrave! — Pevsko
društvo »Zvona« v Smartnem
pri Litiji.

Slovensko bralno in pevsko dru-
štvo »Ladija« v Devini je prelozilo
slavnost razviti zastave z ozirom na
»Ljubi« in pazinski sokolski zlet od
14. avgusta na nedeljo 21. avgusta.
Kumica zastavi bo, kakor smo že po-
ročali, soproga tržaškega prvobri-
nja, državne poslanca dr. Rybafa.
Ker je Devin druga postaja na pro-
zi Nabrežina - Gorica in železniska
veza zelo ugodna, zlasti pa, ker je
Devin zadnja slovenska občina ob
Adriji, kamor z veliko sovražno-
stjo butajo italijanski valovi, je dol-
žnost Slovencev in Slovenk, da se v
čim največjem številu udeležijo tega
pomembnega slavlja. Tudi Ljubljani-
čane veže ta dolžnost in upamo, da
naše pevsko društvo »Slavec« vrne
vrlim Devincanom njih poset ob pri-

hiti njegove žilnice. Sprejeto
bomo v prijetnih dneh par besed
o Devini in njegovih znamenitostih,
ki so vredne, da si jih ohranimo
dama.

Slovenski jug.

— O aretaciji arhabskega častnika
v Oslaku poročajo: V nedeljo je do-
šel semkaj iz Vukovarja taj gospod,
ki je vzel stanovanje v hotelu
»Royal« in se vpisal v knjigo za taj-
ce kot Kosta Ristić, stotnik iz Bel-
grada. Ristić so v ponedeljek areti-
rali na podlagi ovadbe, ki jo je po-
slal pionijski narednik Puhl. Nared-
nik je med drugim navedel, da se je
v železniškem vozu iz Vukovarja se-
znanil s civilnim gospodom, ki se mu
je predstavil kot Kosta Ristić, stot-
nik iz Belgrada. Ristić ga je baje
izpraševal o razmerah v avstro-ogr-
ski armadi ter mu je tekem razgovor-
a nasvetoval, naj zapusti avstro-
ogrsko vojsko in pride v Srbijo,
kjer bo imel boljše karijero. V po-
zitivnem slučaju naj se nanj obrne in
on mu bo izposloval sprejem v srbsko
armado. Ristić je izjavil, ko je bil
zaslišan, da te navedbe niso resnične,
in je odločno protestiral proti areta-
ciji. — Policija je predložila akte
kornemu poveljstvu in prošila za na-
vodila.

— Japonski častnik v Sofiji. V
Sofijo je te dni prispel japonski čas-
tnik M. Kožito Sato, da prouči ured-
bo bolgarske armade. Bolgarski čas-
tniki so ga sprejeli z velikimi častmi
ter mu sli na roko v vsakem oziru.
Kožito Sato se iz Sofije napoti v
Belgrad.

— Eden najboljših poznavalcev
staroslovenskega jezika je profesor
moskovskega vseučilišča N. Speran-
skij. Učenjak je sedaj na potu po ju-
goslovanskih zemljah, da prouči raz-
ne staroslovenske spomenike. Sedaj
se mudi v Sofiji, kjer študira v tam-
kajšnji »Narodni biblioteki« stare
rokopise. Kasneje se napoti še v Bel-
grad in pride morda tudi v Zagreb
in Ljubljano.

— Sultanov namestnik v Skop-
lju je Masar bej. Kakor pišejo bol-
garski listi, je ta valija večinoma
l'riv vseh vseh grozovitosti, ki jih v
zadnjem času uganjajo Turki v vi-
letuskopeljskem. Može baje krvolok,
kakršnega je treba iskati. Pravijo,
da je on tudi pravi krivec albanske
ustaje. Če smemo verjeti bolgarskim
listom, je Masar bej navaden odpad-
nik. Baje je rojen v Nišu, kjer je bil
njegov oče kovač. V tem slučaju bi
se izkazala resničnost prislovice, da
je poturica hujši od Turka.

Književnost.

— Zemljevid Julijskih Alp je
pravkar izdalo Slovensko planinsko
društvo. Ta zemljevid obsega vse
ozemlje od Blejskega okraja preko
Golice do Bele peči, Predela, Krna
do Bohinja z vsemi naselbinami, s
planinskimi, pastirskimi in lovskimi
kočami, z ostro začrtanimi vsemi go-
rami, z vsem vodovjem (od rek do
važnih studencev!) ter z označbo
vseh potov in prelazov; potem je na-
povedana tudi daljava v urah. Zem-
ljevid, ki ga je naslikal g. Alojzij
Knafelc, je jako pregleden, zlasti ker
je izvršen v treh barvah (potje rde-
če, vodovje modro, ostalo črno), ima
zelo prikladno velikost (kakor ena
zona vojaških kart), je natisnjen na
močnem papirju, tako da ga ni treba
na platno napenjati, in se da v žepno
obliko zložiti. Zemljevid stane le 50
vinarjev; naroča se pri Slovenskem
planinskem društvu v Ljubljani in
v vseh ljubljanskih knjigotržnicah.

Razne stvari.

* Pobožen morilec. Iz Kvebeka
poročajo, da je bil morilec dr. Crip-
pen pri slovesni katoliški božji služ-
bi v jetniški kapeli. Držal se je tako
pobožno in sveto, da bi nihče ne mis-
lil, da ima mož na svoji vesti tako
grozno hudodelstvo. Gdč. Le Newé je
ostala v svoji celici in se ni hotela
udeležiti cerkvene ceremonije.

* Drage knjige. V Londonu je
bil te dni prodan eksemplar prve iz-
daje Shakespearea za 43.200 K.
Svoj čas se je ta izdaja prodala celo
za 96.000 K. Druga izdaja je bila
prodana samo za 12.000 K. tretja pa
ki je skoro tako redka, kakor prva, za
20.400 K. Rokopis Byronovega
»Obleganja Korinta« je bil prodan
za 18.000 K.

* Mascagnijev izum. Kompozist
Mascagni je konstruiral, kakor poro-
čajo angleški listi, aparat, ki svez-
an s klavirjem piše takoj v notah
na papir igrano godbo. S tem apar-
atom bo torej mogoče takoj vsako
klavirsko improvizacijo spraviti na
papir.

* Radi premajhne zapuščine. V
Lecci v Italiji je umrla neka premož-
na, toda silno skopa ženska, ki je, ko-
likor je le bilo mogoče, odpirala v sto-
lki se nahajajoče ljudi. Ko so sosedje
zaznali za njeno smrt, so vdrli v nje-
no hišo, ter vse razbili. Pri razbi-
-

nju je baje pomegal vsi tamkajšnji
družinski, ki je silno podočeval, kaj
bi se par mal, kar ga je bilo vso-
ber mnogo premalo.

* Smrt velike čeholjane pika.
Klonsmu Josipa Franku v Hartu na
Bavarskem je na polju slezla čebela
za čevlji ter ga pččila v nogo. Ker je
noga zelo otekla, je poslal Frank po
zdravnika, medčeno pa je dajal na
oteklino mrle obkladke. Kljub
zdravniški pomoči, se je zastrupila
kri in Frank je moral umreti, zapu-
stivši ženo in štiri nepreskrbljene
otroke.

* Kako se kupujejo črni otroci.
Brnska »Ravnost« poroča: V
Břeclovji hodi tamkajšnji občinski
pisar Stuhl okoli čeških staršev, ki
imajo šoloobvezne otroke in jim raz-
laga, da ga pošilja župan Kafka, naj
pošljejo svoje otroke v nemško šolo.
Za vsakega otroka ponuja 100 K.
Nemci bi s tem radi preprečili para-
lelne na češki šoli in prizidek k po-
slopiju češke šole. V nekaterih slu-
žajah se je Nemcem »kupižija« pose-
čila. — To je naravnost gnusno!

Telefonska in brzojavna poročila.

Velešrbska propaganda v Ljubljani.

Zakaj jo je spravil »Slovenec« v svet?

Dunaj, 11. avgusta. Krščansko-
socijalni list »Deutsches Volksblatt«
prinaša v današnji opoldanski števil-
ki izvešček »Slovenčevih« člankov o
velesrbski propagandi v Ljubljani.
Obenem se ostro obrača proti sloven-
ski narodno - napredni stranki in
proti »Slovenskemu Narodu«, in
poudarja, da se je odločil »Slovenec«
denuncirati slovensko narodno - na-
predno stranko radi antipatriotične-
ga gibanja na Slovenskem le vsled
tega, ker pridobiva slovenska nara-
do - napredna stranka med Slovenci
čim dalje več tal. Končno se pa list
obrača tudi proti našim klerikalcem,
jih pošteno ožigosa in pravi, da ima
med seboj res nekaj ljudi, ki imajo
sicer par patriotičnih fraz vedno
pripravljenih, toda na skrivaj so
ravno tako antipatriotični, kakor
ostali Slovenci. V Ljubljani je radi
tega potrebna železna metla.

Potrditev poslanca Ivana Hribarja
za ljubljanskega župana in »Sloven-
čeve« denunciacije o velesrbski pro-
pagandi na Slovenskem.

Dunaj, 11. avgusta. V dobro po-
učenih krogih se zatrjuje, da so pri
odločitvi glede odklonitve potrditve
poslanca Ivana Hribarja za ljubljans-
kega župana odločno vplivale de-
nunciacije »Slovenca« o velesrbskem
gibanju na Slovenskem, katere vesti
so z največjim veseljem za »Sloven-
cem« pograbili tudi nemški listi in
se pridružili »Slovencu« v njegovi
nesramni gonji proti celokupni na-
rodno - napredni stranki. Slovenska
klerikalna stranka je hitela v zad-
njem času, da podkrepi to svojo go-
njo proti slovenski narodno - napred-
ni stranki in jo osumi antipatriotič-
nega mišljenja in delovanja tudi
radi tega, da s tem zadostno podpre
že »obstoječe argumente«, ki naj go-
vore proti potrditvi Ivana Hribarja
za ljubljanskega župana. Tako se
vlada veliko lažje odloči za ta korak.
Hrvaški ban dr. Tomašić pri grofu
Khuen - Hedervaryju.

Budimpešta, 11. avgusta. Hrva-
ški ban dr. Tomašić je došel v sprem-
stvu sekijskega načelnika za uk in
bogočastje dr. Milana Amruša v Bu-
dimpešto. Dopoldne je imel posveto-
vanja z ministrskim predsednikom
grofom Khuen - Hedervaryjem. Ofi-
cijalno se naglašja, da zadevajo ta po-
svetovanja samo navadne tekoče
vladne posle. V dobro poučenih kro-
gih pa se zatrjuje, da so ta posveto-
vanja v prvi vrsti v zvezi z bodoči-
mi volitvami na Hrvaškem, glede
katerih so priprave na Hrvaškem že
v polnem teku. Posebno živahno že
deluje srbska stranka.

Spor v ogrski socialno-demokrati-
ni stranki.

Budimpešta, 11. avgusta. Spor v
ogrski socialno-demokratični stranki
se je postril. Generalni strankini
tajnik Taczay je odložil svoj man-
dat, toda strankino vodstvo ga ni
sprejelo, ker more o tem odločiti
strankin zbor.

Poslanec Pintarović o politiki hrva-
škega bana.

Zagreb, 11. avgusta. Poslanec
Pintarović kritizira v »Narodni
Obrani« sedanjo politiko hrvaškega
bana dr. Tomašića. Ban gre roko v
roki s hrvaško stranko prava, kate-
re program se hoče najbrže izkrista-
lizirati in vzeti za podlago novi vla-
dini stranki.

Turška deputacija v Črni gori.

Carigrad, 11. avgusta. Posebna
turška deputacija, katere ima nalogo
iti čestitat na Četinje črnogorskemu
knezu Nikiti k njegovemu jubileju,

se je vkrnela danes na krov izbirke
»Hamadi« in odstopala v Bar.

Vzmemirjen Balkan.

Belgrad, 11. avgusta. Srbsko ča-
sopisje se obrača proti turški vladi.
»Politika« jej očita, da pripravlja
za jesen na meji velika iznenadenja,
katere hoče izvršiti v zvezi z Av-
strijo. Ta iznenadenja so v stanu,
spraviti na Balkanu mir popolnoma
iz ravnotežja. List pozivlja srbsko
in bolgarsko vlado, da naj bodeta
skrajno pozorni in naj niti za trenot-
ek ne pustiti izpred oči dogodkov,
ki se vrše v Makedoniji in na mejah.
Turški vojniki imajo zastraženo že-
leznico od Monastirja do Carigrada.

Grški list proti kandidaturi Vene-
zelosa.

Atene, 11. avgusta. List »Em-
pros« napada Venezelosa, ker kandi-
dira v grško narodno skupščino, ne
da bi bil prej razvil svoj program.
List mu podtika, da namerava skup-
no z demokratično stranko in mladi-
mi častniki strmoglaviti kralja in
kraljevo dinastijo in ustanoviti na
Grškem republiko.

Bolgari so vzmemirjeni radi sestank-
ka turškega velikega vezirja z av-
strijskim ministrom zunanjih zadev
grofom Aehrenthalom.

Carigrad, 11. avgusta. Turški
poslanik na bolgarskem dvoru v So-
fiji poroča, da je bolgarska vlada ze-
lo vzmemirjena radi naznanjenega
sestaneka velikega vezirja Hakkib-
ja z avstrijskim ministrom zunanjih
zadev grofom Aehrenthalom, ker se
prav nič ne ve, kaj zasleduje turška
vlada s tem sestankom državnikov.

Spopadi na turški meji.

Carigrad, 11. avgusta. Iz treh
mejnih krajev se poroča o novih
spopadih. Na grško - turški meji je
prišlo do spopada med turškimi vo-
jaki in tremi močnejšimi oddelki
Grkov. Ravnotako so se spoprijeli na
črnogorski meji in v bližini Beirutu
so vojaki napadli in trpinčili dva ru-
ska trgovca.

Baronica Vaughan se hoče vnovič
poročiti.

Pariz, 11. avgusta. Baronica
Vaughan, nekdanja soproga pokoj-
nega belgijskega kralja Leopolda II.
se namerava vnovič poročiti.

Stavka v rudnikih v Bilbao.

Madrid, 11. avgusta. Ministrski
predsednik Canalejas je predlagal
voditeljem stavke rudniških delav-
cev v Bilbao, da naj sprejmejo pred-
log rudniških lastnikov in prično zo-
pet delati. Rudniški lastniki so pri-
pravljeni delavcem dati odškodnino,
poleg tega pa se pogajati z njimi ra-
di skrajšanja delavnega časa. Popol-
dne so delavci v Bilbao priredili ma-
nifestacijski obhod in izražali svoje
zadovoljstvo nad temi predlogi last-
nikov rudnikov. Splošno se vsled te-
ga pričakuje, da bo stavka skoraj
končana.

Nove aretacije ruskih intendantur-
nih uradnikov.

Berolin, 11. avgusta. Iz Petro-
grada se poroča, da sta bila tam are-
tirana dva ugledna višja intendatur-
na uradnika, ker sta bila udeležena
na velikanskih poverjenjih pri in-
tendanturni upravi.

Atentat na newyorškega župana.

London, 11. avgusta. Zdravje na-
padenega župana Gayuorja se obra-
ča stalno na bolje. Po zatrdilu zdrav-
nikov bo v kratkem popolnoma okre-
val.

New York, 11. avgusta. Razšir-
jajo se vesti, v katerih se dolži new-
yorško policijo, da je hotela uprizo-
riti na župana Gayuorja napad in iz-
vršiti atentat nad njim, ker je Gayur
energično nastopal proti samolastne-
mu postopanju newyorške policije.

Žt. 23.991.

Someščanje!

Dne 18. t. m. praznuje naš pre-
ljubljeni vladar Njegovo Veličanstvo
cesar Fran Josip I. svoj 80. rojstni
dan. Ta dan praznovali bodo z vla-
darjem vred hvalnega srca in v
ljubezni vdani vsi narodi širne države.

Tudi naše deželno stolno mesto
Ljubljana, katere prebivalstvo je ob
tožnih in veselih dogodkih zvesto
stalo ob prestolu, tega velepomemb-
nega dne zaostati ne more in zaostalo
ne bode.

Naznanjajoč, da sem naročil vsa
mestna poslopja okrasiti ta dan z
zastavami, pričakujem tudi od dome-
ljubnih someščanov, da store isto.

V Ljubljani, dne 1. avgusta 1910.

Zupan:
Iv. Hribar.

Gospodarstvo.

— Izveš v Mehiko. Interesen-
tom je v pisarni trgovske in obrtni-
ške zbornice v Ljubljani na vpogled
seznam predmetov, ki jih je možno
dobro razpečavati v Mehiki, ter po-
ročilo o tamošnjih kupcijskih raz-
merah.

— Za obiskovalce razstave v
Bruslju. Trgovski in obrtniški zbor-
nici v Ljubljani se je naznanilo, da
bruselske razstavne pisemske znam-
ke, ki se prodajajo na razstavi v
Bruslju, nimajo mednarodne poštne
vrednosti, in imajo tedaj le v Belgi-
ji veljavo. S temi znamkami franki-
rane dopisnice in pisma, ki se pošil-
ljajo iz Belgije v inozemstvo, se sma-
trajo kot nefrankirane in je od njih
plačati kazensko poštino.

VIII. avstrijski kongres vino-
rejecev na Dunaju 1910. Povodom
osemega avstrijskega vinorejskega
kongresa, vršече se od 5. do 10.
septembra na Dunaju, se odpre v
prostorih c. kr. vrtnarskega društva
(Dunaj, I. Parkring 12) mednarodna
razstava vrtnarskega orodja, stro-
jev, kletarskih predmetov in znan-
stvenih pripomočkov. Razstavo bo
možno ogledati med tednom, kakor
tudi na dan otvoritve, to je 4., 8. in
11. septembra. Obisk je dovoljen vsa-
kemu proti določenim vstopninam. Raz-
stavile bodo najboljše tu- in inozem-
ske trdnice in si bo torej mogoče ogle-
dati marsikako zanimivost. V Kor-
neuburgu se bo vršila v tem času
konkurenca med raznimi vinorejski-
mi stroji, škropilnicami itd. Na kon-
gresu bodo strokovna predavanja o
vseh potrebah današnje vinoreje in
kletarstva. Ogledali se bodo vinogra-
di in trtnice v Korneuburgu in okoli-
lici, velikanska vzorna klet dunaj-
ska in še nekatere vzorne kleti naj-
večjih vinorejcev. Kdor se namera-
va udeležiti kongresa in s tem spo-
jenih ekskurzov, mora plačati kon-
gresno pristojbino v znesku 10 K. —
Priglasitvi se je treba čim najpreje
pri tajnistvu vinorejskega društva v
Kremsu.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoslavšek.

Darila.

Dobrotniki »Prosvete«. V zad-
njem času so darovali akad. fer. dru-
štvo »Prosveta« ti - le gg.: dr. Ivo
Šubelj, min. tajnik, 100 K; dr. No-
vak, deželni poslanec, 20 K. Po 10 K
so darovali: dr. Bretl, zobozdravnik;
trdnica Iglič; Neimenovan; dr. Zer-
jav, odv. kand.; dr. Munda, odv. kan-
didat, vsi v Ljubljani. Dalje dr.
Štepihar, odvetnik v Kranju, in G.
Omahan v Mokronogu. Po 5 K: dr.
Znidaršič, notar v Ilir. Bistrici in
prof. Rajko Perušek v Ljubljani. Dr.
Krevelj, not. kandidat v Ljubljani,
2 K. — Odbor »Prosvete« izreka tem
potom vsem navedenim gg. daroval-
cem, kakor tudi upravnistvu »Ju-
tra«, ki je darovalo več knjig, svojo
najiskrenejšo zahvalo. Vivant se-
quentes! — Odbor akad. fer.
društva »Prosveta«.

12. izkaz radovoljnih darov za
»Sokolski dom« v Hrastniku: G. Fr.
Pirnart, Slov. Gradec, 26 K, gdč. Mil-
ka Umberger (1) K 13-10, gdč. M.
Sorčan (146) K 10-20. Po 10 kron so
darovali (ozir. razprodali za toliko
blokov): gg. Fr. Čuden, Al. Korsika,
Iv. Kenda, dr. Fr. Windischer, dr.
Jos. Krevelj v Ljubljani, gdč. Frani-
ca Peternel na Bledu, notar Ign.
Gruntar v Ribnici, dr. Lašič, Ptuj,
gdč. Iv. Sajovic, Kranj, Miloš
Grmovšek, Pilštanj, gdč. Milanka
Zorko, Laško, Mat. Dolničar, Smart-
no pri Ljubljani, Ivo Tejkal, Idrija,
ter Neimenovan v Vidmu. — Po 5 K
sledijo gg.: A. Zumer, Ljubljana, in
Iv. Kočevar, Središče. G. J. Kalan
(pri »Levu«), Ljubljana, K 4-20.
g. Korbar, Videm, 4 K. — Po 3 K
gg.: K. Sajovic, Ljubljana, Avgust
Ludvik, Zid. most, Em. Moric, Sent
Peter, M. R. ter kavarna »Prešeren«.
»Kanon« K 2-77. — Po 2 K gg.: J.
Brinar, Gotovlje, B. Kunej in Ju-
vančič na Vidmu. G. Zorko, Videm,
K 1-20. — Po 1 K pa gg.: Vanič, Sul-
kočevar, gdč. Al. Kunejeva na Vid-
mu ter gdč. Ang. Staral, Jesenice.
Skupaj v tem izkazu K 237-47. Pre-
srčna zahvala in sokolski na zdar!

Umrlj so v Ljubljani:

Dne 9. avgusta: Margareta Fischer, hči
stavbenika, 6 mesecev, Bleiweisova cesta 1.
V deželni bolnici:

Dne 8. avgusta: Lucija Cvikel, služkinja
29 let.

Urarskega pomočnika
in 2719
v a j e n o a
sprejme
Fr. P. Zajec
optik in urar, Ljubljana, 1

Kaj je Kufeke
Najbolj preizkušeno in od prvih avtoritet ter tisočih praktičnih zdravnikov in inženirskih priporočilo živilo na zdravo in na želodcu bolne otroke in odrasle; ima veliko živino vrednost, pospešuje tvoritev kosti in mišic, ureja prebavo in je v rabi osemsto.

Mnenje gosp. dr. Rudolfa Eisenmengerja.
Szászváros.
Gospod J. Sarravallo, Trst.

Sporočam Vam, da rad pripisujem Vaše Serravallovo kina-vino z železom pri malokrvnosti — toliko primarni kakor sekundarni — kjer manjka tek in bolniki ga radi jemljejo. Krvno stanje kakor tudi tek se v vsakem slučaju boljšata.
Szászváros, 7. maja 1909.
Dr. R. Eisenmenger.

Ustna voda „EUODIN“
Specijalitet za kadike.
Cena 2 kroni.
4813 Glavna zaloga lekarna
Ob. pl. Trakóczy v Ljubljani.

Meteorološko poročilo.
Vidna nad morjem 3002. Srednji tlak 730.9.

Ura	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
10.	2. pop.	728.3	19.0	brezvev.	oblačno
11.	9. zv.	731.0	14.8	sl. jvzh.	-
11.	7. zj.	732.3	13.6	brezvev.	-

Srednja večerajšnja temperatura 16.9°, norm. 19.3°. Padavina v 24 urah 36 mm.

Pomočnika
sprejme takoj 2715
PRIMOŽ JUSTIN, klepar
Glince pri Viču.

Išče se
učenec
iz dobre hiše, z dobrim izpričevalom za trgovino mešanega blaga pri Antonu Verbiču
Sevnica ob Savi, Štajersko.

Automobil
za 4 osebe
se po jako ugodni ceni proda.
Več se poizve 1528
v Sp. Šiški 220, pri Šebeniku.

Lepo stanovanje
s 4 sobami in pritliklami v I. nadstr na Bleiweisovi cesti št. 20
se odda za november.
Vpraša se v pisarni F. Supantiča, Šubičeva ulica 5. 2710

Koroške brusnice
kakovost prve vrste, dobro dozorele, liter po 36 vinarjev razpošilja v vsaki množini
FERDINAND HARTINGER
razpošiljalnica deželnih izdelkov
Maribor ob D.

Elegantno stanovanje
obstoječe iz 4 sob, kopalnice, poselske sobe in z vsemi pritliklami, z lepim razgledom 2717
se da z novembrom v najem.
Istotam se odda stanovanje obstoječe iz 1 sobe, kuhinje in pritlikla z novembrom v najem.
Naslov se izve v upravnistvu »Slov. Naroda«.

Prodajniški lokal
se takoj odda.
Priprava je tudi za obrtnika.
Poizve se na Karlovski cesti št. 11, v I. nadstr. 2690
Mešana učiteljska sprejme za pribodaje šolsko leto 2541

dve deklici
na stanovanje in hrano. Klavir je na razpolago. — Pisma na upravnistvo »Slov. Naroda« pod, B. E. 474.

Dva travnika
kot stavbna prostora pri hodo-dvoru v Neman pri Boh. Maribor, pripravna za gostilno in za tuje, brez konkurence, sta na prodaj.
Pojasnita daje lastnik Fran Koso, trgovec v Lazah, p. Čermošnice. 2693

Išče se
krojaški pomočnik
ki razume poleg dela za gospode dobro tudi damsko stroko. 2699
Ponudbe pod, št. 8, na upravnistvo »Slov. Naroda«.

V najem se odda s 1. oktobrom t. l.
več lokalov
v katerih se nahaja sedaj trgovina z mešanim blagom, tik glavne ceste, blizu cerkve. Prostorji so tudi primerni za peka, katerega tu nimamo, ki pa bi bil za našo veliko občino zelo potreben.
Več pove Ivan Lampe, Črni vrh nad Idrijo. 2714

V trajno delo sprejme takoj
mizarske in pomočnike
Slavoj Blažič 2718
mizarski mojster
Zagorje ob Savi.
Plača po dogovoru. — Socialni demokrati se ne sprejmejo.

C. kr. avstrijske državne železnice.
Izvoček iz voznega reda.
Veljaven od
odhod iz Ljubljane (gl. žel.)
7-00 zjutraj: Osebn. vlak v smeri: Trbiž, Jesenice, Trbiž, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.
7-30 zjutraj: Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, St. Janž, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.
9-12 dopoldne: Osebn. vlak v smeri: Jesenice, z zvezo na brzovlak v Celovec, Dunaj j. k., Linz, Prago, Draždane, Berlin, Beljak, Badgastein, Solnograd, Monakovo, Kolín.
11-40 dopoldne: Osebn. vlak v smeri: Trbiž, Jesenice, Trbiž, Beljak, Celovec, Gorica, Trst.
1-22 popoldne: Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, St. Janž, Straža-Toplice, Kočevje.
3-30 popoldne: Osebn. vlak v smeri: Trbiž, Jesenice, Trbiž, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.
6-35 zvečer: Osebn. vlak v smeri: Trbiž, Jesenice, z zvezo na brzovlak v Beljak, Celovec, Dunaj, z. k., Badgastein, Solnograd, Monakovo, Inmost, Frankobrod, Wiesbaden, Kolín, Düsseldorf, Vleissingen, Trbiž.
7-40 zvečer: Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, St. Janž, Rudolfovo, Kočevje.
10-10 ponoči: Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, Gorica, Trst, Celovec.
Odhod iz Ljubljane (državni hodočarji).
7-28 zjutraj: Osebn. vlak v Kamnik.
2-08 popoldne: Mešanec v Kamnik.
7-38 zvečer: Mešanec v Kamnik.
11-40 ponoči: Mešanec v Kamnik le ob nedeljah in praznikih.
C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

več 400 GODI NA
Najbolj kulno in pametno nudi trdnica
ANT. TOMEČ
izvoz sušna uhljupoku (Češka)
Upravnistvo »Slov. Naroda«.

Belo istrsko vino
naravnost od kmeta prodaja gostilničarjem in trgovcem poceni 2583
D. Žanič, trgovec
Pazin, »Narodni dom«, Istria.

Gostilna
dobro vpeljana, tik farne cerkve, v prometnem kraju, se da izvežbanemu gostilničarju, katerega žena naj bi bila dobra kuharica, v najem, eventualno se tudi proda pod ugodnimi pogoji.
Kje, pove upravnistvo »Slovenskega Naroda«. 2665

Edino zastopstvo znamke KINTA
Model 1910
je v teku in trpežnosti nedosežno kolo sedanjosti. 1053
Zaloga Puchovih koles.
Kolesa sprejema v popravilo, omajiranje in penikljanje ter izposojevanje koles.
Črna, solidna in cena izvršitev.
Karel Čamernik
Ljubljana, Dunajska cesta 9.
Ceniki zastoj in franko.

Proda se iz preste roba
hiša s trgovino
z mešanim blagom, gostilno, tobakarno in žigarnjo. Hiša je v dobrem stanu, leži ob državni cesti v prometnem kraju in je dobro obiskovana. Le 5 minut je oddaljena od železniške postaje na Tolminskem.
Ponudbe na B. Škodnik, Gorica, Via Campo santo No. 20. 2658

Lep svetel lokal
na dobrem prostoru, z majhno najemnino se takoj odda.
Vpraša se v trgovini z godbenimi avtomati in gramofoni A. Rasberger, Ljubljana, Sedna ulica št. 1. 3625

Za slabokrvne in prebolele
je zdravniško priporočeno črno dal-matinsko vino 1774
Kuč
najboljše sredstvo.
4 steklenice (5 kg) franko K 4 —
Br. Novakovič, Ljubljana.

Posestvo
obstoječe iz 45—50 oralov gozda, okoli 20 oralov njiv in travnikov, ter lepega vinograda s kletjo, prešo in vsemi pritliklami proda Josip Vrečer v Vojnihi pri Celju. Gozd je 2 tretjine mehek in 1 tretjina trd les, popolnoma doraščen in zrel za sečo. 2694

Prva povl. 2547
krojaška šola v Zagrebu
Jelačićev trg 19.
Največji in edini odgovarjajoči zavod na slovenskem jugu. Nepretrg. tečaji za krojenje moških in ženskih oblek. Za samouk se izdajo knjige za moške in ženske krojače in šivilje in priv. gospodinj. Zahtevajte prospekte.
Patentirana metoda p. št. 115.
Plačevanje na obroke.

„Nuisol“
trdnice 505 I
Bergmann & Co
Bohin na L.
je in ostane prej kakor slej nedosežen v presenetljivo naravnem barvanju las in brade.
Dobiva se svetel, rjav in črn, steklenica po K 250 pri
Otton Fettich-Frankheimu v Ljubljani.

Valjčni mlin v Domžalah
I. BONČAR, LJUBLJANA
Centralna pisarna in skladišče: Vegova ulica 6.
Telefon interurb. št. 129. Telefon interurb. št. 129.
Priporoča pšenično moko izvrstne kakovosti kakor tudi otrobe in druge mlevske izdelke.
Zastopstvo in zaloga v Gorici: Boštjančič & Gruden, Stolni trg 9.

Išče se **TRGOVNI POMOČNIK**
(prva moč) izurjen v trgovini s kolonialnim in specerijskim blagom. Nastop službe takoj. Plača po dogovoru. — Ivan Tomšič, Mirna Marica. 2706
VAJENEC
kateri bi imel veselje za mizarske obrt (dečki z dežele imajo prednost) se sprejme pri trdnici Fran Stanovnik, mizarski mojster, Rožna dolina pri Ljubljani. 2691

Lokal
primeren za kako manufakturo, konfekcijo ali modni salon za damske klobuke se s 1. novembrom odda.
Več se poizve pri trdnici Fr. Iglič, Mostni trg št. 11. 2685

Kupim star motor
katere trdnice si bodi, na 2 kolesih ali s stranskim vozičkom.
Ponudbe na naslov Peter Škafar, Dunajska cesta 16. 2692
Starejša gospodična išče

nemeblovano sobo
eventualno tudi s hrano, v pritliklji ali prvem nadstropju od 15. t. m. do 1. septembra. 2678
Ponudbe na: F., Stari trg št. 2, II. nadstr., desno.

Išče se
skladiščar
ki zna tudi nekoliko tesarska dela, da more popraviti orodje za zidarsko obrt. Stanovanje ima pri lastniku, naj bo oženjen ali samski. Plača po dogovoru. Nastop takoj. 2705
Izve se: Trnovski pristan št. 14 v Ljubljani.

Iščem
vzgojiteljico
za svoji hčerki (za peti in sedmi razred). Poleg slovenskega učnega jezika je potrebno znanje italijanščine. Plača po dogovoru. 2707
Dr. Anton Schiffrer
okr. zdravnik, Ribnica, Dolenjsko.

Na izbiro pošilja
resnim naročnikom
bluze — krila — perilo
domače in cestne halje, predpasnike, otroške obleke, klobuče in čepice, kratne oprave ter vsako konfekcijsko in modno blago
M. Kristofič-Bučar
Ljubljana, Stari trg 28.
Priznana najboljša blaga. Cene nizke.
Naročila tudi po meri.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.
Skladišna glavica K 1.000.000. Stritarjeva ulica št. 2. Rezervni fond 400.000 kron.
Podružnice v Spiljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.
Sprejema vloge na ličnice in na beletni račun ter jih 4 1/2 % Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po devnem kurzu.
14